

Katholieke Hogeschool Zuid-West-
Vlaanderen
Bachelor in het onderwijs:
lager onderwijs
(professioneel gerichte bachelor)

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
3.1	Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
3.2	Werkwijze	5
3.3	Domeinspecifiek referentiekader	6
3.4	Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	6
4	Opleiding	9
5	Beoordeling	10
5.1	Doelstellingen opleiding	10
5.2	Programma	11
5.3	Inzet personeel	14
5.4	Voorzieningen	15
5.5	Interne kwaliteitszorg	16
5.6	Resultaten	17
6	Oordelen visitatiecommissie	18
7	Oordelen NVAO	19
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	20

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 7 mei 2008 heeft Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen (Katho) bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de VLHORA. De aanvraag is ontvangen op 7 mei 2008.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande uit opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntsschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen.

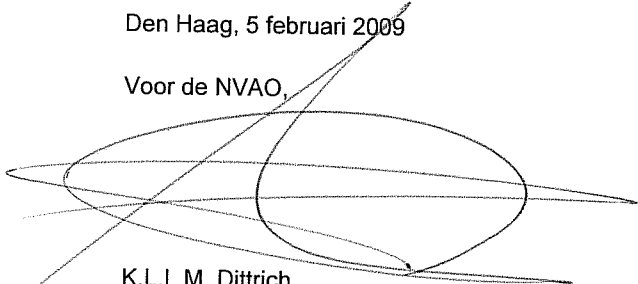
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen, die te Tielt en Torhout wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2008-2009 tot en met het einde van het academiejaar 2015-2016.

Den Haag, 5 februari 2009

Voor de NVAO,

K.L.L.M. Dittrich
(voorzitter)

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 7 mei 2008 heeft Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen bij de NVAO een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs. De aanvraag is ontvangen op 7 mei 2008.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: VLHORA.

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005)

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: VLHORA

Visitatiecommissie:

- Voorzitter: Peter Verleg, voormalig voorzitter van het college van bestuur van de Hogeschool Domstad in Utrecht (onderwijsdeskundigheid)
- Leden:
 - Rik Hollanders, coördinerend directeur van een scholengemeenschap uit het gemeentelijk onderwijs (domeinspecifieke deskundigheid)
 - Jo Knaeps, pedagogisch adviseur bij de Pedagogische begeleidingsdienst van het bisdom Antwerpen (domeinspecifieke deskundigheid)
 - Fabiaan Mory, coördinerend directeur van een scholengemeenschap met zeven scholen (domeinspecifieke deskundigheid)
 - Natasja Stul, recent afgestudeerd als bachelor in het Onderwijs: lager onderwijs aan de Katholieke Hogeschool Leuven (studentgebonden deskundigheid)
- Secretaris: Ignace Van Dingenen

De Erkenningscommissie heeft bij besluit van 9 december 2005 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

3.2 Werkwijze

De visitatie van de opleiding Onderwijs: kleuteronderwijs aan de hogescholen gebeurde conform de werkwijze zoals die is vastgelegd in de 'Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR-VLHORA, februari 2005'.

Op 16 januari 2006 werd de commissie officieel geïnstalleerd.

De visitatiecommissie heeft een domeinspecifiek referentiekader voor de opleiding opgesteld en aan de opleidingen bezorgd.

Elk commissielid heeft het zelfevaluatie rapport en de bijlagen bestudeerd, de geselecteerde eindwerken gelezen en zijn argumenten, vragen en voorlopig oordeel vastgelegd in een

checklist, waarvan de secretaris een synthese heeft gemaakt. De synthese werd uitvoerig besproken en beargumenteerd door de commissieleden.

Het visitatiebezoek aan de opleiding Bachelor in het Onderwijs: kleuteronderwijs van Katholieke Hogeschool Kempen vond plaats op 8, 9 en 10 november 2006.

Tijdens de visitatie werd gesproken met een representatieve vertegenwoordiging van alle geledingen die bij de opleiding betrokken zijn. Tijdens de visitatie werd bijkomend informatiemateriaal bestudeerd en werd een bezoek gebracht aan de instelling met het oog op de beoordeling van de accommodaties en de voorzieningen voor de studenten. De secretaris heeft in samenspraak met de voorzitter en de commissieleden, op basis van het zelfevaluatierapport, de checklisten en de motiveringen een ontwerp opleidingsrapport opgesteld.

Het ontwerp opleidingsrapport werd aan de hogescholen gezonden. De reactie van de opleiding op het ontwerp opleidingsrapport werd door de commissie in een slotvergadering besproken. De commissie stelde ook een vergelijkend gedeelte op. Hierin worden de belangrijkste conclusies en aanbevelingen van de visitatie vergelijkenderwijs weergegeven.

In een aantal gevallen leidde de reactie van de opleiding tot een aanvullend bezoek door (een afvaardiging van) de visitatiecommissie om de nieuwe informatie verder te verifiëren. De resultaten van het aanvullende bezoek aan de betrokken opleiding werden door de voltallige visitatiecommissie besproken.

Alle oordelen en wegingen gebeurden volgen de beslisregels zoals geformuleerd in de *Handleiding onderwijsvisitaties*.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

In september 1998 werd het besluit van de Vlaamse regering betreffende de basiscompetenties van de leraren goedgekeurd. In 2000-2001 liet de minister een evaluatie uitvoeren van de lerarenopleiding, ook van de basiscompetenties. Deze besprekingen hebben geleid tot een ontwerp van besluit dat op het moment van de visitatie nog niet was vastgesteld. Wat de basiscompetenties betreft bleef het besluit van 1998 nog steeds van kracht. Het ontwerp van besluit waarover reeds gecommuniceerd werd met de departementen lerarenopleiding kon evenwel als een geactualiseerde leidraad worden gebruikt. Dit impliceert dat de visitatiecommissie onder andere aandacht had voor de wijze waarop de opleidingen de actualisering vorm (zou) geven in hun programma aan zorgbeleid en gelijke kansen en aan de competenties in verband met het gebruik van ICT.

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- De commissie bestond uit vijf leden inclusief een student. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van

internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;
- De commissie heeft de beschikking gekregen over eerdere visitierapporten en heeft getoetst of de wijze waarop opleidingen met eerdere aanbevelingen en adviezen zijn omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de

erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Daarbij is aangesloten bij:

- eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein;
- kaders gehanteerd in eerdere visitatie;
- indien beschikbaar beroepsprofielen;
- referentiekader aangereikt door opleiding, dat voldoende situering geeft van de opleiding in nationaal en/of internationaal verband en met betrekking tot de relevante beroepspraktijk;
- wettelijke eisen voor beschermde beroepen.

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is - voor zover relevant - mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- De commissie heeft in haar advies een aantal kritische kanttekeningen opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding.
- De visitatiecommissie heeft in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport geformuleerd.

- De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding

- instelling: Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen
- aard instelling: ambtshalve geregistreerd
- vestigingen: Tielt en Torhout
- graad en de kwalificatie: Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs
- niveau en oriëntatie: professioneel gerichte bachelor
- studieomvang: 180 studiepunten
- afstudeerrichtingen: geen
- onderwijstaal: Nederlands
- studiegebied: Onderwijs
- titel die houders van de graad van deze opleiding kunnen voeren: onderwijzer
- aard van de aanvraag: accreditatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet¹;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'²;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan³.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen:

De algemene opleidingsdoelstellingen werden vertaald in competenties. De basis voor het vastleggen van de competenties wordt gevormd door het referentiekader ten aanzien van beroepsspecifieke competenties van de Dienst voor Onderwijsontwikkeling en het profiel voor de professionele bachelor waarin de algemene competenties en de algemene beroepsgerichte competenties beschreven worden; dit profiel werd ontworpen door een ad hoc werkgroep binnen de associatie K.U.Leuven.

In Tielt worden de doelstellingen geactualiseerd in de jaarlijks georganiseerde directiedagen, mentorendagen en resonantiegroepbijeenkomsten. De opleiding in Torhout raadpleegt regelmatig het beroepenveld, via onderwijsdirecties, -begeleiding en -inspectie. De opleidingsverantwoordelijken bevestigen dat het competentiemodel tussen beide vestigingsplaatsen verschilt. Er worden wel degelijk andere accenten gelegd.

De commissie heeft een sterke waardering voor KATHO-visie over de invoering van het competentieleren die zij heeft vastgesteld in de onderscheiden departementen die beide

¹ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

² Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

³ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

vanuit hun eigen historische context een eigen identiteit, visie en professionele verantwoordelijkheid hebben. De commissie voorziet dat de samenwerking tussen de beide campussen nog geïntensifieerd kan worden op alle deelterreinen maar pleit tegelijkertijd voor het behoud van de eigen identiteit, de eigen cultuur, de eigen culturele omgeving van elke campus.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voor het onderwerp Doelstellingen opleiding.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen opleiding als **voldoende**

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

De programma's zijn een adequate vertaling van de opleidingsdoelstellingen. Doorheen de drie opleidingsjaren en binnen elk opleidingsjaar is de sequentiële opbouw van het programma duidelijk herkenbaar. In beide departementen is de integratie in het opleidingsaanbod aanwezig. De relatie tussen de doelstellingen en de inhoud van het programma wordt geconcretiseerd door het competentierooster. Vanuit de campus Tielt wordt de opleiding niet alleen in dagonderwijs aangeboden, maar ook via zogeheten Open Hoger Onderwijs (OHO), dat zich in belangrijke mate van afstandsonderwijs bedient. Het OHO wil via het basisprincipe van vrijheid van tijd en ruimte expliciet het combineren van gezin/werk/studie mogelijk maken. Dit principe wordt waargemaakt via een sterk uitgebouwde afstandsdidactiek, specifiek aangepast studiemateriaal in functie van zelfstudie en de modulaire opbouw van het programma. Belangrijke elementen in de aangepaste begeleiding in functie van deze specifieke leertrajecten zijn de begeleiding via de elektronische leeromgeving (via Blackboard, weblogs en de website van het impulscentrum), de mogelijkheid tot individuele begeleiding en de studietrajectbegeleiding. In OHO zijn de studiepakketten zo opgesteld dat ze zelfstandige studie toelaten. Om de student te helpen bij het studeren, besteden heel wat lectoren ook aandacht aan het 'leren leren' en diverse ondersteunende technieken en vaardigheden zoals 'vlot zelfstandig opzoeken' (bijvoorbeeld bibliotheekinitiatiesessies voor de eerstejaarsstudenten in de maand september), oefeningen op het samenvatten, herkennen van de structuur, analyseren, presenteren... Studenten van de dagopleiding maken tevens gebruik van de zelfstudiepakketten om bijvoorbeeld hun parate kennis wiskunde te ontwikkelen, te onderhouden of te verbeteren. OHO-studenten kunnen aansluiten bij de bijspijker cursussen van de dagopleiding.

De stage vormt een wezenlijk onderdeel van de opleiding in beide departementen. Het aandeel van de stage in de lerarenopleiding neemt in de loop der drie jaren toe (respectievelijk 9, 12, 18 studiepunten). Als formeel opleidingsonderdeel omvat de stage in totaal 39 van de 180 studiepunten. De stage is in beide departementen geënt op het competentiemodel.

Het eindwerk wordt in de dagopleiding gemaakt tijdens het derde jaar. Het moet illustreren dat de student de verworven kennis en vaardigheden beheerst en kan integreren in zijn deskundig handelen als leraar. Het eindwerk vertegenwoordigt vijf studiepunten. Het eindwerk kan op twee manieren uitgewerkt worden:

- ofwel wordt een bescheiden wetenschappelijk onderzoek gekoppeld aan een door de student gecompileerde theoretische achtergrond (meestal kleinschalig en descriptief van aard);
- ofwel wordt op wetenschappelijke basis een oplossing gezocht voor een door een instelling aangebrachte problematiek.

Het eindwerk bestaat uit volgende delen: het uitschrijven van het onderzoeksplan, de theoretische en praktische uitvoering van het onderzoek, de schriftelijke rapportering van de theorie en de praktijk.

Voor OHO is het eindwerk een individuele zelfstandige opdracht. Het eindwerk vertrekt in OHO vanuit een theoretisch onderbouwde probleemstelling die de student in een praktisch

deel op creatieve wijze uitwerkt. De student beschrijft in het theoretische deel het probleem op een wetenschappelijk verantwoorde manier en diept de vraagstelling uit door middel van (kritische) reflecties op de zelfstandig doorgenomen vakliteratuur.

De internationale dimensie in de opleiding blijkt onder meer uit de studenten- en lectorenmobiliteit in beide departementen. De commissie waardeert de ontwikkelingen in het kader van het internationaliseringsbeleid op de beide departementen.

Er wordt bewust geopteerd voor een variatie aan didactische werkvormen die evolueren van het eerste naar het derde jaar van meer lectorgestuurd naar meer studentgestuurd onderwijs.

Beide departementen hanteren een grote verscheidenheid aan evaluatievormen. De beoordeling en toetsing zijn afgestemd op het niveau van een professionele bachelor. De commissie heeft vastgesteld dat er geen specifieke kwaliteitsbewaking van de toetsen en evaluaties is. De commissie formuleert een aanbeveling met betrekking tot het ontwikkelen en implementeren van een evaluatie- en toetsbeleid waarin met name de kwaliteit van de evaluaties en toetsen systematisch bewaakt wordt. Bijscholing is nodig op het vlak van nieuwe evaluatievormen zoals 'peerassessment' en portfoliodenken.

Er is tijdens de jaren een duidelijke verschuiving van 'studiebegeleiding' naar 'leertrajectbegeleiding', waardoor de studeerbaarheid van de opleiding wordt verhoogd. Er worden ook in beide departementen verschillende flexibele leerroutes aangeboden. In beide departementen worden gelijkaardige studiebelemmerende factoren geconstateerd. Dit blijkt ook uit de studententevredenheidsmetingen. Er worden vooral problemen met betrekking tot de organisatie gesignaleerd: onverwachte wijzigingen in de uurroosters, wisseling van lokalen... Andere elementen van hinder zijn inherent aan de sterk gegroeide studentenpopulatie. Zo is er voor de studenten weinig plaats om rustig te werken en zijn er problemen met de lokaalbezetting. Docenten ondervinden kwaliteitsverlies door de hoge student/lectorratio. De commissie beveelt aan om de belemmerende factoren in de studeerbaarheid deugdelijk te onderzoeken en gepaste acties planmatig te nemen. De commissie heeft met bijzondere interesse kennis genomen van de kwantitatieve en kwalitatieve ontwikkelingen in het Open Hoger Onderwijs dat uitgaat van de opleiding in Tielt.

In het academiejaar 2004-2005 ontwikkelde KATHO een uniform draaiboek voor het valoriseren van EVC's en EVK's. De commissie heeft waardering voor het instroombeleid in het kader van het flexibiliseringsdecreet.

Overwegingen NVAO:

Onder overname van de aanbeveling van de commissie ten aanzien van belemmerende factoren - onderzoek en planmatige acties – sluit de NVAO zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voor het onderwerp Programma.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: inzet personeel:

De opleiding beschikt over goed gekwalificeerd en professioneel gedreven personeel en voert een personeelsbeleid dat bijdraagt aan het goed functioneren in het onderwijsproces. Er is aandacht voor de pedagogische en didactische vorming van het lectorenkorps. Opdrachten worden in functie van vakdeskundigheid toegewezen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van functie-omschrijvingen. Naast een onderwijsopdracht hebben zowat alle onderwijzend personeel een reeks administratieve, technische en organisatorische taken. Iedere lector wordt verondersteld zelf in te staan voor zijn eigen professionalisering dat hij in een professionaliseringsdossier bijhoudt. De commissie doet de aanbeveling in het kader van het personeelsbeleid meer aandacht te besteden aan het professionaliseringsbeleid voor het onderwijzend personeel. Heel wat personeelsleden hebben naast hun (gedeeltelijke) onderwijsopdracht een professionele of vrijwillige activiteit in het werkveld. Weinig lectoren hebben een louter onderwijzende functie en zijn betrokken bij allerlei departementale en hogeschoolprojecten en projectgroepen.

De student/lector-ratio is 31,89 voor Tielt (OHO inbegrepen) en 15,34 voor Torhout, bij een KATHO-gemiddelde van 16,05. Hoewel deze ratio in KATHO-perspectief een goede omkadering lijkt, is dit voor een opleiding met persoonlijke begeleiding en de intensieve investering in stage-omkadering vrij problematisch. De omkadering was vóór de fusie in 1995 en vóór de inrichting van OHO duidelijk gunstiger. Als aanbeveling ter verbetering stelt de commissie van oordeel te zijn dat het taakinvullingsbeleid scherper geformuleerd en bewaakt moet worden in relatie tot de grote werkdruk. Het is noodzakelijk en wenselijk om duidelijke prioriteiten te stellen.

Overwegingen NVAO:

Onder overname van de aanbeveling van de commissie ten aanzien het taakinvullingsbeleid sluit de NVAO zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voor het onderwerp Inzet personeel.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet personeel als **voldoende**

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: voorzieningen:

De infrastructuur voldoet om de opleidingsbehoeften in te vullen. De twee departementen hebben heel ruime, studentvriendelijke openingsuren van het studielandschap, het secretariaat, de Ombudsdienst... De algemene logistieke dienstverlening is sterk uitgebouwd en bevordert de taakuitvoering en het werkklimaat. De commissie heeft vastgesteld dat beide departementen beschikken over een aangename en doelmatige leef- en werkomgeving met adequate voorzieningen.

De informatievoorziening en studiebegeleiding met het oog op de studievoortgang is effectief en sluit aan bij de behoeften van de studenten. De twee departementen beschikken over uitgebreide studie- en studentenbegeleiding. OHO stimuleert zoveel mogelijk de zelfsturing en werkt hoofdzakelijk met individueel gestuurde leertrajecten, waar studenten zelf hun eigen traject volgen en bewaken. OHO wordt gekenmerkt door het BILAZ-principe, wat staat voor het 'begeleid individueel leren gebaseerd op een didactiek van afstandsonderwijs en zelfsturing'. Elke cursus, activiteit, stageopdracht... wordt vanuit dit principe bekeken. Het concept zelfsturing genereert een geleidelijke afbouw en heroriëntering van ondersteuning. Studenten in de propedeuse vragen meer intensieve begeleiding. Om studenten kwaliteitsvol te kunnen begeleiden van op afstand werden naast het traditionele stagebezoek een drietal specifieke instrumenten sterk uitgewerkt om begeleiding en evaluatie van de stage te optimaliseren: de portfolio, de video en de reflectie en de competentiegerichte interviews.

De psychosociale begeleiding van de studenten is uitgewerkt op drie niveaus: preventie, begeleiding en psychotherapie.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voor het onderwerp Voorzieningen.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: interne kwaliteitszorg:

De opleiding beschikt over een dynamisch kwaliteitszorgsysteem. KATHO hanteert op hogeschoolniveau het EFQM-model gebaseerd op zelfevaluatie, de PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act) en Unit management: de diverse units (departementen) en projectgroepen mogen/moeten eigen prioriteiten stellen voor zover deze kaderen in het globale beleid van de hogeschool (onder meer rekening houdend met cultuurverschillen).

In alle belangrijke processen wordt de PDCA-cirkel doorlopen. Er bestaat een uitgebreid instrumentarium: diverse zelfevaluatie-instrumenten voor lectoren, bevraging studententevredenheid, personeelstevredenheid, evaluatie studie- en studentenbegeleiding en metingen volgens het PROZA-systeem (Projectgroep Zelfevaluatie). De voorbije jaren werden diverse bevragingen doorgevoerd, werden verbeterpunten vastgelegd en verbeterprocessen opgezet. De verbeterpunten/uitdagingen uit de verschillende metingen zijn opgenomen in het departementaal Onderwijs- en Kwaliteitsplan en de meetresultaten resulteren in het opstellen van concreet operationele strategische doelstellingen voor de opleiding.

De studenten, de lectoren, de alumni en het werkveld worden betrokken bij de kwaliteitszorg.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: resultaten:

Het werkveld apprecieert de kwaliteit van de opleiding. De stage- en eindwerken die de commissie gelezen heeft, beantwoorden aan het niveau van een bachelor.

Beide departementen bekijken het onderwijsrendement vanuit een lange termijn denken en leggen hierbij de nadruk op kwaliteit in plaats van op kwantiteit. Er worden nog geen streefcijfers gehanteerd. Het slaagcijfer voor de eerstejaarsstudenten in de eerste zittijd is laag. De verklaringen hiervoor worden afgeleid uit de deliberatiebesprekingen en uit de enquête van de leerstijlen (studiebegeleiding): de studenten studeren te weinig of hanteren een niet adequate leerstijl. Een aantal studenten vertoont grote tekorten voor de stage. In KATHO kiest het opleidende korps er alvast resoluut voor om de selectiecriteria aan te houden, bezorgd als men is voor de kwaliteit van het onderwijs. Nagenoeg alle tweede- en derdejaarsstudenten slagen. Uit deliberatiebesprekingen blijkt dat vooral tekorten voor stage en in het derde opleidingsjaar voor eindwerk, doorslaggevend zijn. Deze slaagcijfers kunnen geïnterpreteerd worden ten gunste van het in KATHO gevoerde selectie- en deliberatiebeleid. De commissie doet de aanbeveling verder onderzoek te doen naar het studierendement in relatie tot de grote inspanningen die de opleiding doet om de uitval te verminderen ('return on investment').

Overwegingen NVAO:

Onder overname van de aanbeveling van de commissie ten aanzien van verder onderzoek naar het studierendement in relatie tot de grote inspanningen die de opleiding doet om de uitval te verminderen sluit de NVAO zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voor het onderwerp Resultaten.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	Oordeel Tielt	Oordeel Torrhout	Oordeel OHO
1 Doelstellingen	V	1.1 niveau en oriëntatie	G	G	G
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	V	V	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	G	V	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V	V	V
		2.3 samenhang programma	V	V	V
		2.4 studielast	G	V	G
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V	V	G
		2.6 studieomvang	OK	OK	OK
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	V	V	G
		2.8 beoordeling en toetsing	V	V	V
		2.9 masterproef ⁴	nvt	nvt	nvt
3 Inzet personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	V	V	V
		3.2 kwantiteit	V	V	V
		3.3 kwaliteit	G	G	G
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	G	G	G
		4.2 studiebegeleiding	V	V	V
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	G	G	G
		5.2 maatregelen tot verbetering	G	G	G
		5.3 betrokkenheid	V	V	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	G	G	V
		6.2 onderwijsrendement	V	V	V

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief
 O: onvoldoende; V: voldoende; G: goed; E: excellent

⁴ Enkel voor masteropleidingen

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel van de NVAO: positief

O: onvoldoende; V: voldoende

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport.

Het accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen uitgevoerd door VLHORA.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 30
F 31 70 312 23 01
E info@nvao.net
W www.nvao.net

Aanvraagnummer #2979

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2008-2009 tot het einde van academiejaar 2015-2016.